

Aan:

de heer T.P. Blinde

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 8 maart 2022

Ons kenmerk 10/5.8/2022000160

Behandeld door team Financiën, Planning en Control

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over provinciale tekorten en verhogen motorrijtuigenbelasting

Geachte heer Blinde,

In uw brief van 27 januari 2022 stelde u een aantal vragen over provinciale tekorten en het verhogen van de motorrijtuigenbelasting. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

Is GS op de hoogte van het feit dat het ministerie van Binnenlandse Zaken financiële tekorten bij provincies voorziet?

- a. Zo ja, herkent GS zich in het geschetste financiële toekomstperspectief van de provincies? Zo nee, waarom niet?
- b. Zo ja, welke input en toekomstscenario's heeft het college van GS aangedragen omtrent haar financiële positie bij de Regering?

Antwoord 1

Wij zijn ervan op de hoogte dat de minister van Binnenlandse Zaken van mening is dat het noodzakelijk is dat de opgaven waarvoor medeoverheden staan en de middelen die ze tot hun beschikking hebben in balans zijn. Zij zet daartoe onder meer in op stabielere financiering van decentrale overheden en het borgen van hun beleidsruimte. Dat schrijft zij in de Hoofdlijnenbrief die zij op 24 januari 2022 naar de Tweede Kamer heeft gezonden en waarover op 26 januari 2022 een debat plaatsvond in de Vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken.





- a. *Wij herkennen de zorg voor de financiële toekomst van de provincies. Wij zijn daarover met elkaar (in IPO-verband) en met het Rijk (onder meer in het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen BOFv) in gesprek. Dit gebeurt over het brede werkveld van de financiële verhoudingen, aangezien diverse onderdelen daarvan momenteel onderwerp van discussie zijn.*
- b. *Wij hebben recentelijk nog in de aanloop naar dit debat samen met de andere provincies in IPO-verband een position paper uitgebracht, waarin de zorg wordt uitgesproken over een aflopend accres, een nieuwe financieringssysteem per 2025, waarbij de huidige belastinginkomsten per 2030 lijken te worden afgeschaft, en toenemende (noodzakelijke) investeringen die alles bij elkaar de zorg en onzekerheid over de financiële positie van de provincies vergroten. De minister is gevraagd als medefondsbeheerder spoedig te zorgen voor stabiliteit in meerjarenperspectief. De position paper is als bijlage bij deze brief gevoegd. Inmiddels is een tweede position paper opgesteld voor het debat met de minister op 23 februari 2022. In die tweede position paper worden de zorgen van de provincies nog scherper geformuleerd. Ook deze position paper voegen wij als bijlage bij deze brief toe.*

Vraag 2

Is GS het met JA21 eens dat de provincie Drenthe een uiterst solide begrotingspositie heeft; haar wettelijke taken correct uitvoert en dat de provincie Drenthe een structureel robuuste financiële positie heeft?

- a. Zo ja, bent u het met JA21 eens dat een toekomstige belastingverhoging onnodig is?
- b. Bent u met JA21 eens dat een toekomstige belastingverhoging van de MRTB niet aan de orde is en dat een nog strikter en zakelijker beleid ervoor kan zorgen dat juist een verlaging van de MRTB aan de orde kan komen?

Antwoord 2

Bij de aanbidding van de Begroting 2022 hebben wij op basis van het gepresenteerde financiële beeld geconcludeerd dat de Begroting 2022 duurzaam in evenwicht is. Deze conclusie is door de toezichthouder onderschreven. Uit de Begroting 2022 blijkt dat de financiële positie van Drenthe, evenals voorgaande jaren, goed is. Er is sprake van structureel en reëel evenwicht.

- a. *Op basis van het huidige financiële perspectief hebben wij in de Begroting 2022 niet geconcludeerd tot de noodzaak van een belastingverhoging. Daarbij is het niet indexeren en daarmee niet verhogen van de opcenten op de motorrijtuigenbelasting (MRB) in 2022 in overeenstemming met de gemaakte afspraken in het Coalitieakkoord 2019-2023 'Drenthe, mooi voor elkaar!'.*
- b. *Wij voeren reeds een zo zakelijk en solide mogelijk financieel beleid. Daarbinnen hebben wij ons niet uitgesproken over een eventuele verlaging van de opcenten op de MRB.*



Het is duidelijk dat het effect van een verlaging een aanzienlijke invloed op de provinciale middelen zal hebben. Het lijkt erop dat wij in de nabije toekomst voor aanzienlijke (nieuwe) opgaven komen te staan, waarbij er ook aanzienlijke financiële effecten zullen zijn. Als wij dit afzetten tegen de beperkte beschikbaarheid van provinciale middelen en de zorg die de provincies daarover te kennen hebben gegeven, is belastingverlaging wellicht niet onze eerste gedachte.

Vraag 3

Is het college van GS het eens met JA21 dat het niet aan Tweede Kamerleden of leden van de Regering is om zich te bemoeien met het interne provinciale financiële beleid?

- a. Bent u bereid de financieel/bestuurlijke positie van Drenthe te verdedigen wanneer er mogelijk Haagse druk komt om provinciale belastingen te verhogen?

Antwoord 3

De discussie over de financiële verhoudingen wordt breed gevoerd. Daarbij zullen partijen buiten de provincie zich niet met het interne provinciale financiële beleid bezighouden, maar de discussie zal mogelijk wel gaan over de randvoorwaarden voor dat beleid. Daarbij is het provinciale belastinggebied onderdeel van de totale financiering van de medeoverheden.

- a. *Wij zetten samen met de minister van Binnenlandse Zaken in op stabiele financiën voor medeoverheden, met inbegrip van het aspect van een groter belastinggebied. De minister wil eerst op basis van een contourennota in gesprek met de medeoverheden. Momenteel is er geen sprake van verhoging van de belastingdruk. Waar de rijksoverheid die noodzaak kennelijk niet ziet, lijkt het ons ook niet voor de hand liggend provincies en/of gemeenten nu een dergelijke boodschap te laten brengen.*

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlagen:

1. Hoofdlijnenbrief minister van BZK
2. Position paper IPO Hoofdlijnen debat BZK
3. Position paper IPO Bestuurlijke organisatie en Democratie

mb/coll.

Aan de voorzitter van Provinciale Staten in de provincie Drenthe
Mevrouw Drs. J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC Assen



27 januari 2022

Betreft: Provinciale tekorten en verhogen motorrijtuigenbelasting

Geachte Voorzitter,

Op 26 januari 2022 was er een vergadering van de vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken. In het onderliggende document voor deze vergadering wordt het volgende gesteld: *“De algemene uitkering van het gemeente- en provinciefonds wordt verhoogd met 3,4 miljard euro”*.

Het geld is vooral bedoeld voor de tekorten bij de gemeenten. Zoals voor het Openbaar Bestuur en voor de WMO & Jeugdzorg. Daarnaast wordt gesteld dat het resterend deel zal worden gebruikt *“om de financiële tekorten bij gemeenten en provincies te verminderen.”*

In de vergadering stelde het Drentse VVD kamerlid Mark Strolenberg, dat de motorrijtuigenbelasting (MRTB) mogelijk per 2025 verhoogd zal moeten worden vanwege de verwachte tekorten bij de provincies.

JA21 is uitermate verbaasd over deze stellingen. Er is immers geen sprake van een komend financieel tekort. Niet bij de provincie Drenthe en ook niet bij de andere provincies. Integendeel, er is sprake van structurele overbegroting.

JA21 is bezorgd over deze Haagse geluiden over tekorten. Daarnaast achten wij het niet juist dat een kamerlid zich uitspreekt over het mogelijk verhogen van de Drentse wegenbelasting.

Daarom vragen wij u:

1. Is GS op de hoogte van het feit dat het ministerie van Binnenlandse Zaken financiële tekorten bij provincies voorziet?
 - a. Zo ja, herkent GS zich in het geschetste financiële toekomstperspectief van de provincies? Zo nee, waarom niet?
 - b. Zo ja, welke input en toekomstscenario's heeft het college van GS aangedragen omtrent haar financiële positie bij de Regering?

2. Is GS het met JA21 eens dat de provincie Drenthe een uiterst solide begrotingspositie heeft; haar wettelijke taken correct uitvoert en dat de provincie Drenthe een structureel robuuste financiële positie heeft?
 - a. Zo ja, bent u het met JA21 eens dat een toekomstige belastingverhoging onnodig is?
 - b. Bent u met JA21 eens dat een toekomstige belastingverhoging van de MRTB niet aan de orde is en dat een nog strikter en zakelijker beleid er voor kan zorgen dat juist een verlaging van de MRTB aan de orde kan komen?

3. Is het college van GS het eens met JA21 dat het niet aan Tweede Kamerleden of leden van de Regering is om zich te bemoeien met het interne provinciale financiële beleid?
 - a. Bent u bereid de financieel/bestuurlijke positie van Drenthe te verdedigen wanneer er mogelijk Haagse druk komt om provinciale belastingen te verhogen?

Bij voorbaat dank voor uw reactie,

Thomas Blinde,
Fractievoorzitter JA21
